

Verksamhet

Infrastrukturavdelningens asfaltplatta
Staffans Rnr 2:26 i Vestansunda
Jomala

Ärende

Detta ärende avser revidering av miljö tillstånd ÅMH-Pn 28/10 per 26.05.2010 för en offentlig anläggning för mellanlagring av vanligt och farligt avfall inklusive jord och stenmaterial enligt nedanstående villkor på fastigheten Staffans Rnr 2:26 i Vestansunda, Jomala. Infrastrukturavdelningen förbereder även återanvändning av massorna på området genom att sortera och tillfälligt krossa massorna.

Revidering sker med anledning av 18 § landskapslag (2008:124) om miljöskydd, nedan miljöskyddslagen, vilket framgår av giltigheten för miljö tillståndet.

Beslut

Miljö tillstånd

ÅMHM beslutar om revidering av villkor för fortsatt miljö tillstånd till infrastrukturavdelningen vid Ålands landskapsregering avseende en offentlig anläggning för mottagning, sortering, mellanlagring och förberedelse för återanvändning av vanligt och farligt avfall samt jord och stenmaterial enligt nedanstående villkor. Verksamheten är förlagd till ett arrenderat område på fastigheten Staffans Rnr 2:26 i Vestansunda, Jomala.

Miljö tillståndet revideras med stöd av 22 § i miljöskyddslagen.

Giltighet

Detta tillstånd gäller tills vidare. Tillståndsinnehavaren ska lämna en ansökan om granskning och revidering av tillståndsvillkor **senast 01.12.2021**. Om ansökan om revidering av tillståndsvillkor inte görs inom den föreskrivna tiden förfaller tillståndet i enlighet med 21 § 2 mom. punkt e) miljöskyddslagen.

Ersättning

ÅMHH har prövat frågan om ersättning enligt 7 kap. 8 § vattenlagen (1996:61) för landskapet Åland, nedan vattenlagen. Myndigheten konstaterar att nedanstående tillståndsvillkor och föreskrifter utgör sådant skydd att verksamheten inte kommer att orsaka sådan skada som ligger till grund för ersättning enligt 7 kap. 4 och 6 §§ i vattenlagen.

Miljökonsekvensbedömning

Verksamheten är pågående. Till underlag för revidering av beslut som avser verksamhet av samma omfattning som tidigare krävs inte en miljökonsekvensbedömning.

Villkor och föreskrifter

Tillståndsinnehavaren ska följa nedanstående villkor och föreskrifter utfärdade med stöd av 24 och 26 §§ miljöskyddslagen:

Allmänt

1. Tillståndsinnehavaren är ansvarig för att verksamheten inte förorsakar skada eller olägenhet för miljön. Tillståndsinnehavaren ska tillämpa bästa tillgängliga teknik som enligt gängse branschkriterier är tekniskt och ekonomiskt möjligt då verksamhet enligt detta tillstånd utförs.
4 § miljöskyddslagen
2. Tillståndsinnehavaren ska utse en ansvarig person som har den kunskap som krävs för att övervaka samtliga arbetsmoment som utförs enligt detta miljötillstånd så att miljötillståndet följs. Tillståndsinnehavaren ska till ÅMHH meddela personens namn och kontaktuppgifter och vid byte av ansvarig person uppdatera uppgifterna.
7 § miljöskyddslagen
3. Verksamheten får inte förorsaka en högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid permanent- eller fritidsbostad, samlingslokal, vårdinrättning eller liknande verksamhet än följande frifältsvärden:
  - 50 dB L Aeq dagtid kl. 07-18 helgfri måndag till lördag
  - 45 dB L Aeq övriga tider24 § punkt a) miljöskyddslagen

Avfallshantering

4. Området för verksamhet begränsas till det arrenderade området om högst 13005 m² av fastigheten Staffans Rnr 2:26 Vestansunda, i Jomala kommun vilket framgår i situationsplan bilaga 2.

I situationsplanen ska framgå dag- och lakvattenhantering, avrinningsvägar och -riktningar samt utlopp, brunnar och befintliga diken mm. En aktuell situationsplan ska alltid finnas över området. Om situationsplanen uppdateras ska den nya situationsplanen lämnas till ÅMHHM.

24 § punkt e) miljöskyddslagen och 28e § punkt 4) renhållningslagen

5. I verksamheten får den totala mängden avfall som mellanlagras på området vid ett och samma tillfälle högst utgöra 20 000 m³ (ca 32 000 ton).

24 § mom. 2 miljöskyddslagen och 28e § punkt 1) renhållningslagen

6. Endast sådant mottaget avfall som anges nedan får hanteras på det arrenderade området:

Bygg- och rivningsavfall

17 03 01 ¹	Bitumenblandningar som innehåller stenkolsstära (> 70 ppm)
17 03 02	andra bitumenblandningar än de som anges i 17 03 01
17 05 03	Jord och sten som innehåller farliga ämnen
17 05 04	annan jord och sten än de som anges i 17 05 03

Ifall sådant avfall som inte anges ovan har mottagits eller avses att motta måste anmälan lämnas till ÅMHHM. Anmälan ska innehålla uppgifter om typ av avfall och avfallskod i tillämpliga fall samt uppgifter om vem som levererat eller innehar avfallet och var på området avfallet finns. Avfall som finns på området men inte godkänns för vidare hantering på området ska föras till annan godkänd mottagare eller godkänd anläggning för omhändertagande.

Avfall och farligt avfall som uppstår vid anläggningen, sand, slam eller andra material från dagvattenhantering eller annan hantering ska förvaras i märkta och för ändamålet avsedda kärl. Avfallet ska återvinnas om möjligt och ska föras till en godkänd slutmottagare.

24 § punkt b) miljöskyddslagen och 28 e) renhållningslagen

---

¹ Avfall ska klassificeras i enlighet med avfallsförteckningen över de vanligaste typerna av avfall och farligt avfall som avses i 2 § landskapsförordning (2011:74) om renhållning. Avfallskoden från förteckningen ska användas vid dokumentering och registerhantering i verksamheten.

7. Avfallet separeras i olika högar enligt massornas innehåll av stenkolstjära i enlighet med följande specificering:

<i>Ren returafalt</i>	70 mg/kg 16-PAH innehåll i uppbruten asfalt
<i>Tjärasfalt</i>	70-1000 mg/kg 16-PAH innehåll i uppbruten asfalt
<i>Tjäravfallsmassor</i>	> 1000 mg/kg 16-PAH innehåll i uppbruten asfalt

Identifiering av halten tjära i form av 16-PAH i asfaltmassor ska ske genom laborietester i ackrediterat laboratorium om annan undersökning indikerar på innehåll av tjärasfalt. Identifiering av tjärasfalt får ske med fälttester, såsom lukt- och synintryck samt spray- eller andra snabbtester.

Olika högar av returafaltmassor ska hållas avskilt från varandra på basen av innehåll av 16-PAH enligt specificeringen ovan. Högar med olika massor markeras med avseende på massornas halt av tjära eller innehåll av ämne.

Högarna placeras på lämplig plats på asfaltplattan så att massor med högre innehåll av tjära eller förorening inte tillåts avrinna genom massor som innehåller lägre halter av en förorening, tjära eller ren returafalt.

3 § landskapsförordning (2010:79) om återvinning av vissa avfall i markbyggnad, 24 § punkt b) miljöskyddslagen och 8d § renhållningslagen

8. Ifall avfallet konstateras innehålla över 1000 ppm 16-PAH ska massorna alltid övertäckas. Undantag från övertäckning gäller då massor sorteras, lastas och lossas samt vid kortare förvaringstid, dvs. då lagringstiden är mindre än en vecka från mottagning till borttransport. 24 § punkt b miljöskyddslagen, 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen och 8a § renhållningslagen

9. Lagringstiden för uppbruten asfalt innehållande tjära ska minimeras. Uppbruten asfalt som mellanlagras i verksamheten ska återanvändas eller återvinnas på annan plats inom tre år eller avlägsnas från anläggningen till en annan plats för slutligt omhändertagande inom ett år från tidpunkten då mottagning till området skett.

Massor som konstateras innehålla över 1000 ppm ska lagras kortast möjliga tid och bortföras senast inom ett år för sluthantering ifall inte en utredning visar att massorna kan återvinnas på en annan plats eller hanteras på annat vis. Åtgärder med anledning av utredningen ska ske i samråd med ÅMHHM.

8a § renhållningslagen och 3 § punkt 2 landskapsförordning om deponering av avfall (2007:3)

Dagvattenavskiljning och lakvattenhantering

10. Tillrinning av yt- eller dagvatten mot asfaltplattan från området väster om asfaltplattan måste avledas i dike söder ut för att minska belastningen av dagvatten som riskerar rinna till plattan och genom de lagrade massorna.
24 § punkt e) miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen
11. I efterföljande lakvattenhantering ska åtminstone partikelavskiljning (översilningsyta), sedimentation (damm) samt oljeavskiljning (genom oljeavskiljare) finnas. Dimensioneringen av flöde genom lakvattenhanteringen bör basera sig på 10-års regn. Om provtagning enligt egenkontrollprogrammet visar otillräcklig lakvattenhantering ska åtgärder vidtas för att förbättra eller utöka reningsförmågan eller andra lösningar utföras. Ifall oljan föreligger i mindre droppstorlek kan coalescensavskiljare² installeras i syfte att öka graden av oljeavskiljning.
24 § punkt e) miljöskyddslagen samt 4 kap. 7 § 1 mom. vattenlagen

Register, egenkontrollprogram och avslutning

12. Ett register ska föras över de massor som hanteras vid anläggningen samt in- och utgående avfallstransporter. Följande uppgifter antecknas i registret:
- Mängd och typ av avfall som mottas respektive lämnar anläggningen. Typ anges genom avfallskod + namn. Mängderna beräknas till ett aktuellt lagersaldo.
  - Ursprung/leverantör av avfallet.
  - Uppgifter om provtagningsresultat av massor som inte provtagits innan transport till anläggning eller på annat tillförlitligt sätt bedöms som ren returafalt, tjärasfalt eller tjärafallsmassor. Analysrapporter sparas.
  - Redovisning av avfallets mottagare och hantering eller återvinningsmetod.

Registret ska sparas i 10 år vid anläggningen och kunna visas för ÅMHM vid inspektion.

281 § renhållningslagen

---

² samlingsnamn för olika avskiljningsmetoder för olja t.ex. lameller, rörfiler eller porösa filtermattor där ytorna möjliggör sammanslagning av mycket små droppar av olja.

13. Ett godkänt egenkontrollprogram ska finnas för verksamheten på området. Programmet ska godkännas av ÅMHH. I egenkontrollprogrammet ska åtminstone följande ingå:
- Uppdelning och identifiering av asfaltmassor i olika högar på basen av föroreningsinnehåll i enlighet med specificeringen i villkor 7.
  - Regelbunden övervakning av asfaltplattans yta på lagerområdet och reparationer av den vid behov.
  - Kontroll av dagvattenhantering, sediment och utloppsanordningarnas funktion. Rensning av avskiljningsbrunnar och sedimentationsdamm.
  - Ett provtagningsprogram ska finnas och uppdateras vid behov. Provtagning av lakvatten och sediment ska ske minst två gånger per år samt grundvatten vartannat år. Provtagning ska ske av en behörig provtagare som ÅMHH godkänt. Åtminstone 8 st. yt- och grundvatten kontrollpunkter ingår i provtagningen. Proverna analyseras åtminstone med avseende på pH, konduktivitet, PAH:er, oljeindex, turbiditet, arsenik, bly, kadmium, kobolt, koppar, krom, nickel, vanadin och zink. Provresultat ska sammanställas och uppföljning med åtgärder ske då resultaten påvisar att ett sådant behov föreligger.

26 § 1 mom. miljöskyddslagen samt 4 kap. 1 § vattenlagen

14. Vid avslutande av verksamhet ska meddelande om avveckling göras till ÅMHH, som kan föreskriva om eventuella åtgärder i samband med avvecklingen.

34 § miljöskyddslagen

Beslutsmotiveringar

Verksamhetens miljöpåverkan

Miljöpåverkan från verksamhet som mellanlagring och återanvändning av uppbruten asfalt med tjära har i allmänhet visat ringa påverkan på omgivningen om hanteringen utförts på ett vedertaget sätt i enlighet med det som redovisas i ansökan. Halten av tjära i beläggningen har då utgjort mellan 100-600 mg/kg torrsubstans prov (TS) och upp till och med 400-2400 mg/kg TS i äldre vägar i

Sverige. Halterna av 16-PAH mäts i mg/kg TS men används i begreppet parts per million där 100 mg/kg TS är samma som 100 ppm. Återanvändning eller återvinning av uppbruten asfalt som innehåller 16-PAH över 10 ppm bör dock inte ske i slitlager i vägar pga. dubbslitaget från däck då bortnötta partiklar i form av damm sprids i miljön och riskerar ge upphov till negativ miljöpåverkan. Undersökning av varm återvinning i verk visar också att massor som hettas upp till över 180 °C riskerar att generera väsentligt förhöjda halter polycykliska aromatiska kolväten, PAH, i rökgaserna. Dessa PAH innehållande rökgaser utgör en olägenhet för människors hälsa.

Ny asfaltbeläggning med bitumen innehåller ca 2-10 mg/kg TS av 16-PAH. Eftersom det exakta innehållet av PAH föroreningar i tjärasfalt är svårt att bestämma bland annat eftersom man inblandat bitumen, analyseras istället halten av olika cancerogena och giftiga ämnen i den uppbrutna asfalten. Summan av 7 stycken utvalda cancerogena PAH:er och 9 stycken övriga PAH:er bildar tillsammans 16-PAH, vilka utgör föroreningshalten på beläggingsmaterialet. Asfalt kommer på grund av att det innehåller bitumen och/eller tjära, och beroende av vilket det kommande användningsområde är, att utgöra vanligt eller farligt avfall då det bryts upp från vägbyggnaden och mellanlagras.

Direkta hälsorisker vid hantering av uppbruten tjärasfalt innehållande 16-PAH över 10 ppm utgör damning och fysisk kontakt med massor, vilket kan undvikas genom skydd, instruktioner och andra direkta försiktighetsåtgärder. Verksamheten innebär även en risk för utsläpp till mark och vatten i form av partikelbundna PAH:er via dagvatten och damning vid oförsiktig lastning och lossning samt bristande övertäckning speciellt vid nederbörd och längre lagringstid. Vid spridning av partiklarna kan PAH:er bioackumuleras i miljön varvid halterna PAH:er i miljön gradvis ökar i en viss biotop och utgör en risk för skada på naturen och dess funktioner på sikt. Därför ska man vidta de skyddsåtgärder som redovisats i ärendet och krävs i villkoren i beslutet i syfte att minska risken för utsläpp till luft, mark och vatten. Syftet med verksamheten är att säkra en hållbar hantering av det vanliga och farliga avfallet som uppstår i samband med brytning av befintliga vägbyggnader i landskapet genom att separera och mellanlagra asfaltmassor som innehåller tjära för att sedermera kunna återvinna och återanvända massorna på ett ändamålsenligt sätt. Återvinning av massorna regleras sedermera i landskapsförordning (2010:79) om återvinning av vissa avfall i markbyggnad.

Revidering av villkoren för verksamheten

Revidering av villkoren i miljötillståndet görs med stöd av kravet på revidering i befintligt miljötillstånd samt 22 § miljöskyddslagen. Revideringen av miljötillståndet innebär att alla villkoren förnyas så att innehållet i villkoren nu motsvarar förutsättningar och bestämmelser i den nya miljöskyddslagen vilken trädde ikraft 2008. Villkoren föreskrivs i enlighet med miljöskyddslagens 24 och 26 § § samt kravbestämmelser i vattenlagen (1996:61) och landskapslag (1981:3) om renhållning, nedan renhållningslagen. Samtidigt ändrar myndigheten visst innehåll i villkoren för att de ska bli tydligare mot sökanden, allmänheten och tillsynen hos ÅMHHM.

Villkoren för uppförande av asfaltplattan utgår då markbyggnaden är slutförd och inte anses pågående på samma sätt som den verksamhet som fortsättningsvis utövas på asfaltplattan. Den största ändringen i villkor för verksamheten gör ÅMHHM avseende specificering av massorna enligt innehåll av förorening (tjära) i villkor 7. ÅMHHM gör ändringen med beaktande av sökandens förslag om praktiskt genomförande. Då massorna kan återanvändas eller sluthanteras i de tre fraktionerna ren returafalt, tjärasfalt samt tjäravfallsmassor är det ändamålsenligt att uppdelning och förvaring tillåts på detta sätt. Specificeringen har i sig inte en sådan negativ miljöpåverkan som definieras i 3a § miljöskyddslagen.

Villkoret om innehåll och utförande i egenkontrollprogrammet harmoniseras med dagens situation och det behov av övervakning av den egna verksamheten som finns. Föreskrifter om egenkontroll sker med stöd av 26 § miljöskyddslagen.

En fungerande lakvattenhantering enligt villkor 7 måste finnas. Genom provtagning övervakar sökanden sin påverkan på omgivningen av verksamheten och funktionen av lakvattenhanteringen. Det är viktigt att övervakningen leder till åtgärder om det visar sig att lakvatten med förhöjda föroreningshalter jämfört med normala nivåer föreligger så att verksamheten inte ger negativ miljöpåverkan.

Förutom vid ett avvikande tillfälle har återkommande förhöjda halter inte funnits de senaste 5 åren. Under delgivningstiden har en ägare till grannfastigheten meddelat önskemål om en annan avledning av det mekaniskt renade lakvattnet än dagens, så att diket söder ut skulle rensas och användas istället för dagens dike i öster. Trots att halterna i utgående lakvatten vid ett tillfälle har avvikit från normala nivåer (i en begränsad omfattning) finner ÅMHHM inte tillräckliga skäl för att kräva åtgärder med anledning av de framförda farhågorna i nuläget. Åtgärderna i villkoren är tillräckliga och ska

förebygga sådan påverkan som yttrandet framhåller som icke önskvärd påverkan. Om det visar sig ske en påverkan vid övervakning i enlighet med villkor 13 ska åtgärder vidtas för att utsläppet ska minska eller upphöra, alternativt lakvattenhanteringen förbättras eller ändras. Detta utesluter inte att en sådan förändring som fastighetsägaren framhåller i yttrandet utförs på det sätt som framgår om dikning i 10 kapitlet i vattenlagen med beaktande av bestämmelserna om sammanslutningar i 13 kapitlet i samma lag, förutsatt att en ansökan om dikning eller bildande av sammanslutning inkommer till ÅMHM av berörda parter.

Med anledning av det genmäle som infrastrukturavdelningen lämnat som svar på yttrandet från grannfastighet framkommer att de tillfälligt avser att krossa asfalt på området i syfte att kunna återanvända massorna. Omfattningen av denna förberedelse är inte sådan att verksamheten ändrar eller väsentligt utvidgas i enlighet med 11 § miljöskyddslagen. Flyttbara stenkrossar som används under 50 dagar i året vid anläggningsplats kräver ingen prövning. ÅMHM konstaterar dock att då det rör sig om en återkommande verksamhet på området ska verksamheten infogas i tillståndet och den reglering som gäller för anläggningen även gälla för verksamhet med en flyttbar stenkross.

Vidare ligger de motiveringar som gavs vid beviljande av ett tillsvidare tillstånd för verksamheten fortsättningsvis till grund för beslutet. ÅMHM konstaterar att då tillståndsinnehavaren vid utförandet av verksamheten iakttar de villkor som föreskrivs i detta beslut, kommer verksamheten inte leda till sådan negativ miljöpåverkan som anges i 3 §, a till g punkterna i miljöskyddslagen och verksamheten kan fortsätta med beaktande av villkoren.

Avgift

För detta tillståndsbeslut uppbärs avgift enlighet med 5 § 1 mom. och 14 § i Ålands landskapsregeringsbeslut (2016:8) om taxa för Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Ärendet inkom 22.12.2015 varvid avgiftstabell 1 från 4 december 2014 gäller.

Återanvändning/återvinning av fast avfall, 2900 € - 50 %	1450 €
<u>Annonskostnad, delgivning ansökan</u>	<u>330,09 €</u>
Totalt*	1780,09 €

*Annonskostnad för delgivning av beslutet tillkommer.

Besvär

Besvärсанvisning bifogas.

Beslutet justeras omedelbart.

För Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet

Ordförande Ulrika Sandell
Prövningsnämnden
Beslutande

Erica Sjöström
Miljöskyddsinspektör
Föredragande

Bilagor

1. Ärendehantering
2. Situationsplan 05.03.2010
3. Besvärсанvisning
4. Faktura

Ärendehantering

Ansökan

Infrastrukturavdelningen vid Ålands landskapsregering har ansökt om revidering av miljötillstånd ÅMH-Pn 28/10 för en offentlig anläggning där man mellanlagrar uppbruten returafalt inklusive jord och sten i syfte att återanvända materialet.

Ansökan inkom 22.12.2015.

Delgivning av ansökan

Ansökan delgavs offentligt under tiden 24 augusti - 21 september 2016 på ÅMHHM:s anslagstavla. Delgivning gjordes också genom annons i tidningen Åland 24.08.2016. I delgivningen framgick att vem som helst hade rätt att skriftligen yttra sig över ansökan inom ovan nämnda tid.

Yttranden

Ett yttrande från ägare till fastighet Rnr 6:11 har inkommit den 14 september 2016, under tiden för offentlig delgivning. Därtill har fastighetsägaren givits möjlighet att bemöta sökandens svar med anledning av yttrandet, vilket inkom 05.10.2016.

Utlåtanden

ÅMHHM har inte begärt utlåtanden.

Bemötande

ÅMHHM har hört infrastrukturavdelningen avseende yttranden från fastighetsägaren. Infrastrukturavdelningen lämnade svar 21.09.2016 samt bemötande nummer två den 31.10.2016. Övriga sådana handlingar som föranleder bemötande har inte inkommit.

Delgivning av beslut

Tillståndsbeslutet sänds till sökanden med mottagningsbevis. Beslutet delges offentligt på ÅMHHM:s anslagstavla och en kopia av beslutet finns under denna tid framlagd för allmänheten på ÅMHHM:s kansli. Beslutet finns även tillgängligt på internet på ÅMHHM:s hemsida, www.amhm.ax. I delgivningen framgår att sakägare kan anföra besvär över beslutet hos Ålands förvaltningsdomstol.